

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 176 (XX) — Nr. 494

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 2 iulie 2008

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
1.725. — Ordin al ministrului economiei și finanțelor pentru publicarea Acordului de finanțare dintre Guvernul României și Comisia Europeană referitor la Programul 2006 de sprijin comunitar în domeniul securității nucleare pentru România	2
Acord de finanțare între Guvernul României și Comisia Europeană referitor la Programul 2006 de sprijin comunitar în domeniul securității nucleare pentru România	2–16

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL ECONOMIEI ȘI FINANTELOR

ORDIN

pentru publicarea Acordului de finanțare dintre Guvernul României și Comisia Europeană referitor la Programul 2006 de sprijin comunitar în domeniul securității nucleare pentru România

În temeiul prevederilor art. 11 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 386/2007 privind organizarea și funcționarea Ministerului Economiei și Finanțelor, cu modificările și completările ulterioare,
având în vedere dispozițiile art. 28 alin. (2) din Legea nr. 590/2003 privind tratatele,

ministrul economiei și finanțelor emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă publicarea Acordului de finanțare dintre Guvernul României și Comisia Europeană referitor la Programul 2006 de sprijin comunitar în domeniul securității nucleare pentru România.

Art. 2. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul economiei și finanțelor,
Eugen Teodorovici,
secretar de stat

București, 30 mai 2008.
Nr. 1.725.

ACORD DE FINANȚARE

între Guvernul României și Comisia Europeană referitor la Programul 2006 de sprijin comunitar în domeniul securității nucleare pentru România*)

Comisia Europeană, denumită în continuare *Comisia*, acționând pentru și în numele Comunității Europene (CE), denumită în continuare *Comunitatea*, pe de o parte, și

Guvernul României, denumit în continuare *Beneficiar*, pe de altă parte,
au convenit următoarele:

Măsura la care se face referire la art. 1 va fi executată și finanțată din resursele bugetare ale comunității, în conformitate cu prevederile cuprinse în prezentul acord. Cadrul tehnic, juridic și administrativ în care va fi pusă în aplicare măsura la care se face referire la art. 1 este stabilit de Condițiile generale anexate la Acordul-cadru încheiat la 12 martie 1991 între Comisie și Beneficiar și completat cu prevederile prezentului acord și cu prevederile speciale anexate la acesta.

ARTICOLUL 1

Natura și obiectul

Ca o componentă a programului său de asistență Comunitatea va contribui sub forma finanțării nerambursabile la finanțarea următoarei măsuri:

Numărul programului: **2006/018—411.03**

Titlul: **Programul de sprijin comunitar în domeniul securității nucleare pentru România**

Durata: **până la 30 noiembrie 2008**

ARTICOLUL 2

Angajamentul comunității

Contribuția financiară din partea Comunității este fixată la nivelul maxim de 7.680.000 euro, denumită în continuare *finanțare gratuită a CE*.

ARTICOLUL 3

Durata și data de expirare

Pentru prezenta măsură, finanțarea gratuită a CE este disponibilă pentru contractare până la data de 30 noiembrie 2008, făcând obiectul reglementărilor prezentului acord. Toate

*) Traducere.

contractele trebuie semnate până la această dată. Fondurile rămase din finanțarea gratuită a CE, care nu au fost contractate până la această dată, vor fi anulate.

Termenul-limită pentru executarea contractelor din cadrul finanțării gratuite a CE este de 30 noiembrie 2009. Comisia poate totuși, în împrejurări excepționale, să fie de acord cu o prelungire a perioadei de contractare sau a perioadei de efectuare a plății, dacă aceasta este cerută în timp util și justificată adecvat de către Beneficiar. Perioada de efectuare a plăților poate continua cu până la 12 luni după expirarea termenului-limită de executare a contractelor, în scopul îndeplinirii obligațiilor intervenite în mod justificat în timpul executării contractelor din cadrul programului. Prezentul acord își va înceta valabilitatea la data la care toate plățile au fost efectuate. Toate fondurile care nu au fost plătite vor fi returnate Comisiei.

ARTICOLUL 4

Adrese

Corespondența referitoare la executarea măsurii, având menționate numărul și titlul acesteia, va fi adresată:

Pentru Comunitate:

Domnului Donato Chiarini
Reprezentanța Comisiei Europene
Str. Jules Michelet nr. 18, sectorul 1
Întocmit la București la 16 iulie 2007.

Pentru Beneficiar,
Varujan Vosganian,
ministrul economiei
și finanțelor

Anexe:

1. Acordul-cadru (anexele A și B)
2. Prevederi speciale (anexa C)
3. Vizibilitate/Publicitate (anexa D)

1000 București
România
Telefon: (40-21) 203 54 00
Fax: (40-21) 212 88 08

Pentru Beneficiar:

Domnului Sebastian Vlădescu
Secretar de stat, Ministerul Economiei și Finanțelor
Str. Apolodor nr. 17, sectorul 5
București
România
Telefon: (40-21) 319 97 39
Fax: (40-21) 312 20 11

ARTICOLUL 5

Numărul de exemplare

Prezentul acord este redactat în două exemplare, în limba engleză.

ARTICOLUL 6

Intrarea în vigoare

Prezentul acord va intra în vigoare la data semnării de către ambele părți. Orice cheltuială care are loc înaintea acestei date nu este eligibilă pentru finanțarea gratuită a CE.

Anexele A—D fac parte integrantă din prezentul acord.

Pentru Comunitate,
Donato Chiarini,
șeful Reprezentanței Comisiei
Europene în România

ANEXA A
la acordul de finanțare

CONDIȚII GENERALE privind memorandumurile de finanțare

În prezentele condiții generale, termenul *Beneficiar* va fi înțeles ca referitor la Guvernul României.

TITLUL I

Finanțarea proiectelor

ARTICOLUL 1

Obligația comunității

Angajamentul Comunității, denumit în cele ce urmează *finanțarea gratuită a CEE*, a cărei valoare este menționată în memorandumul de finanțare, va determina limita în cadrul căreia se vor desfășura angajarea și execuția plăților prin contracte și devalute aprobate corespunzător.

Orice cheltuieli ce depășesc finanțarea gratuită a CEE vor fi suportate de Beneficiar.

ARTICOLUL 2

Disponibilitatea finanțării gratuite a CEE

Acolo unde execuția unei măsuri depinde de angajamentele financiare asupra resurselor proprii ale beneficiarilor sau asupra altor surse de fonduri, finanțarea gratuită a CEE va deveni disponibilă în momentul în care devin disponibile și sumele angajate de Beneficiar și/sau celelalte surse de fonduri, conform celor prevăzute în memorandumul de finanțare.

ARTICOLUL 3

Cheltuirea

Contractele sunt eligibile pentru plăți în baza acordului de finanțare numai dacă sunt încheiate înainte de data de expirare a memorandumului de finanțare. Plățile în cadrul unor asemenea contracte pot avea loc în timpul unei perioade de maximum 12 luni de la data încetării valabilității a memorandumului de finanțare. Orice prelungire excepțională a acestei perioade trebuie să fie aprobată de Comisie.

În cadrul limitei stabilite pentru finanțarea gratuită a CEE, cererile pentru fonduri sub forma unui program de lucru vor fi prezentate delegației Comisiei de către Beneficiar, conform agendei stabilite în memorandumul de finanțare. Documentele justificative referitoare la plățile făcute pentru realizarea unei anumite măsuri vor fi puse la dispoziție în sprijinul cererii de fonduri, atunci când Comisia solicită aceasta.

Oricum, în cadrul anumitor contracte din cadrul măsurii poate fi prevăzută plata direct de către Comisie către contractanți. Fiecare contract va indica proporția și momentul efectuării plății, împreună cu documentele justificative necesare.

Pentru partea de program implementată de Beneficiar, autoritatea de implementare va înainta un program de lucru cu cel puțin 9 luni înainte de data de expirare a memorandumului de finanțare, pentru aprobarea de către Comisie a contractelor ce mai trebuie încheiate pentru implementarea programului. Programul de lucru trebuie să cuprindă propuneri pentru

utilizarea dobânzilor nete provenite din conturile deschise în cursul implementării programului, cu condiția ca întreaga finanțare gratuită a CEE să fi fost angajată anterior.

În ceea ce privește măsurile executate pe baza unor devize estimative, în condițiile în care memorandumul de finanțare nu poate prevedea altfel, o primă tranșă de plată, care nu va depăși 20% din totalul devizului aprobat de Comisie, poate fi efectuată în favoarea Beneficiarului, în aceleași condiții cu cele menționate la paragraful 2 de mai sus.

TITLUL II

Achiziționarea

ARTICOLUL 4

Generalități

Procedura de urmat pentru încheierea contractelor de lucrări, de livrări și de cooperare tehnică va fi menționată în memorandumul de finanțare, urmând principiile de mai jos.

ARTICOLUL 5

Condiții de participare

1. Cu excepția prevederilor art. 6, Comisia și Beneficiarul vor lua măsurile necesare pentru a asigura egalitatea condițiilor de participare la astfel de contracte, în special prin publicarea în timp util a invitațiilor la licitație. Anunțurile urmează să fie făcute pentru Comunitate cel puțin în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene și pentru statele beneficiare în jurnalul oficial corespunzător.

2. Condițiile generale ale contractelor trebuie să fie întocmite în conformitate cu modelele din uzanța internațională, cum ar fi reglementările generale și condițiile pentru contractele de livrări finanțate din fondurile PHARE.

ARTICOLUL 6

Derogarea de la procedurile standard

Acolo unde este recunoscută urgența situației sau unde aceasta este justificată pe baza naturii, importanței reduse ori a unor caracteristici particulare ale anumitor măsuri (de exemplu: operații de finanțare în două etape, operații multifazate, specificații tehnice particulare etc.) și ale contractelor respective, Beneficiarul poate, de acord cu Comisia, să autorizeze în mod excepțional:

- acordarea contractelor în urma unor invitații restrânse la licitație;
- încheierea contractelor prin acord direct;
- realizarea contractelor prin departamente de lucrări publice.

O astfel de derogare trebuie să fie menționată în memorandumul de finanțare.

ARTICOLUL 7

Acordarea contractelor de lucrări și de livrări

Comisia și Beneficiarul se vor asigura că pentru fiecare operație oferta selectată este cea mai avantajoasă din punct de vedere economic, în special din punctul de vedere al calificărilor și garanțiilor oferite de licitatori, al costului și al calității serviciilor, al naturii și al condițiilor de execuție a lucrărilor sau a livrărilor, al costului lor de utilizare și al valorii tehnice.

Rezultatele invitațiilor la licitație vor trebui publicate în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene cât de repede posibil.

Produs electronic destinat exclusiv informării gratuite a persoanelor fizice asupra actelor ce se publică în Monitorul Oficial al României

ARTICOLUL 8

Contractele de cooperare tehnică

1. Contractele de cooperare tehnică, care pot lua forma contractelor pentru studii, supravegherea lucrărilor sau de asistență tehnică, vor fi încheiate după negocierea directă cu consultantul sau, dacă se justifică din punct de vedere tehnic, economic ori financiar, ca urmare a invitației la licitație.

2. Contractele de cooperare tehnică vor trebui să fie întocmite, negociate și încheiate fie de Beneficiar, fie de Comisie, atunci când se prevede astfel în memorandumul de finanțare.

3. În situația în care contractele urmează să fie întocmite, negociate și încheiate de Beneficiar, Comisia va propune o listă scurtă cu unul sau mai mulți candidați, pe baza criteriilor de garantare a calificărilor, experienței și independenței lor și ținând seama de disponibilitatea acestora pentru proiectul în discuție.

4. În cazul unei proceduri directe de negociere, când Comisia a propus mai mulți candidați, Beneficiarul este liber să aleagă dintre cei propuși candidatul cu care intenționează să încheie contractul.

5. Când există recurs la o procedură de licitare, contractul va fi acordat candidatului care a înaintat oferta confirmată de Beneficiar și de Comisie ca fiind cea mai avantajoasă din punct de vedere economic.

TITLUL III

Acordarea de facilități

ARTICOLUL 9

Privilegiile generale

Personalului care participă la măsurile finanțate de Comunitate, precum și membrilor de familie ai acestuia li se pot acorda avantaje, privilegii și scutiri nu mai puțin favorabile decât cele acordate în mod obișnuit altor străini angajați în statul Beneficiarului, în cadrul oricăror altor acorduri bilaterale sau multinaționale ori aranjamente pentru programe de asistență economică și de cooperare tehnică.

ARTICOLUL 10

Facilități de stabilire, instalare, intrare și rezidență

În cazul contractelor de lucrări, de livrări sau de servicii, persoanele fizice ori juridice eligibile pentru participarea la procedurile de licitație vor avea drept de instalare temporară și de rezidență în cazurile în care importanța contractului justifică aceasta. Acest drept va fi obținut numai după emiterea invitației de participare la licitație, va servi personalului emiterii efectuării studiilor preparatorii pentru redactarea ofertelor și va expira la o lună după desemnarea contractantului.

Beneficiarul va permite personalului care ia parte la contractele de lucrări, de livrări sau de servicii finanțate de Comunitate și membrilor de familie apropiați ai acestuia să intre în statul Beneficiarului, să se stabilească în acesta, să lucreze acolo și să părăsească statul respectiv, așa cum o justifică natura contractului.

ARTICOLUL 11

Importul și reexportul de echipament

Beneficiarul va acorda permisele necesare pentru importul de echipament profesional cerut pentru executarea măsurii, în conformitate cu legile, regulile și reglementările în vigoare ale Beneficiarului.

Beneficiarul va acorda în plus persoanelor fizice și juridice care au executat contracte de lucrări, de livrări sau de servicii permisele necesare pentru reexportul echipamentului menționat.

ARTICOLUL 12

Controlul importurilor și schimburilor valutare

Pentru executarea măsurilor Beneficiarul se obligă să acorde autorizații de import, precum și autorizații pentru achiziționarea valutei necesare și să aplice reglementările naționale privind controlul asupra schimburilor valutare, fără discriminare între statele membre ale Comunității, Albania, Bulgaria, Republica Cehă, Estonia, Ungaria, Letonia, Lituania, Polonia, Slovacia, Slovenia și Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei.

Beneficiarul va acorda permisele necesare pentru repatrierea fondurilor primite pentru executarea măsurii, conform reglementărilor de control al schimburilor valutare în vigoare în statul Beneficiarului.

ARTICOLUL 13

Impozitare și vamă

1. Plata impozitelor, taxelor vamale și a taxelor de import nu va fi finanțată din finanțarea gratuită a CEE.

2. Importurile în baza contractelor de livrări, încheiate de autoritățile Beneficiarului și finanțate din finanțarea gratuită a CEE, vor putea intra în statul Beneficiarului fără a fi supuse taxelor vamale, altor taxe din import, impozitelor sau unui regim fiscal cu efect echivalent.

Beneficiarul va asigura ca importurile respective să fie eliberate din punctul de intrare pentru a fi livrate către contractant, așa cum se prevede în contract, și pentru folosința imediată, conform cerințelor pentru implementarea normală a contractului, fără a ține seama de întârzieri sau de dispute în ceea ce privește stabilirea taxelor vamale, plăților ori a impozitelor menționate mai sus.

3. Contractele pentru livrări sau servicii oferite de firme externe ori românești, finanțate din finanțarea gratuită a CEE, nu vor fi supuse în statul Beneficiarului plății TVA, timbrului fiscal sau taxelor de înregistrare ori altor impuneri fiscale având efect similar, indiferent dacă aceste taxe există sau urmează să fie instituite.

4. Persoanele fizice și juridice, inclusiv personalul expatriat din statele membre ale Comunității, care execută contracte de cooperare tehnică finanțate din finanțarea gratuită a CEE, vor fi scutite de la plata impozitului pe profit și pe venit în statul Beneficiarului.

5. Efectele personale și gospodărești importate pentru uz personal de către persoanele fizice (și membrii familiilor lor), altele decât cele achiziționate local, angajate în îndeplinirea sarcinilor definite în contractele de cooperare tehnică, vor fi scutite de taxe vamale, de import, de alte taxe și impozite fiscale cu același efect, efectele personale și gospodărești respective urmând să fie reexportate sau să se dispună de ele în țară, conform reglementărilor în vigoare în statul Beneficiarului, după terminarea contractului.

6. Persoanele fizice și juridice care importă echipament profesional, așa cum se prevede la art. 11, dacă solicită astfel, vor beneficia de sistemul de admitere temporară, așa cum este definit prin legislația națională a Beneficiarului, în ceea ce privește echipamentul respectiv.

Produs electronic destinat exclusiv informării gratuite a persoanelor

TITLUL IV

Executarea contractelor

ARTICOLUL 14

Originea livrărilor

Beneficiarul se declară de acord că, atunci când Comisia nu autorizează altfel, materialele și livrările necesare pentru executarea contractelor trebuie să fie originare din Comunitate, Albania, Bulgaria, Republica Cehă, Estonia, Ungaria, Lituania, Letonia, Polonia, România, Slovacia, Slovenia și Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei.

ARTICOLUL 15

Proceduri de efectuare a plăților

1. Pentru contractele finanțate din finanțarea gratuită a CEE documentele de licitație vor fi întocmite și plățile vor fi efectuate fie în unități europene de cont (*ECU*) sau, conform legilor și reglementărilor privind schimbul valutar ale Beneficiarului, în valuta Beneficiarului ori în valuta statului în care ofertantul își are înregistrat sediul de afaceri sau în valuta statului în care sunt produse livrările.

2. Când documentele de licitație sunt întocmite în *ECU*, plățile în cauză vor fi efectuate în mod corespunzător în valuta prevăzută în contract, pe baza ratei de schimb a *ECU* din ziua precedentă efectuării plății.

3. Beneficiarul și Comisia vor lua toate măsurile necesare pentru a asigura execuția plăților în cel mai scurt timp posibil.

TITLUL V

Colaborarea dintre Comisie și Beneficiar

ARTICOLUL 16

Inspecție și evaluare

1. Comisia va avea dreptul să își trimită proprii agenți sau reprezentanții corespunzător autorizați pentru a duce la îndeplinire orice misiune tehnică sau financiară ori de audit pe care o consideră necesară pentru a urmări execuția măsurii. În orice caz, Comisia va comunica în avans autorităților Beneficiarului trimiterea unor astfel de misiuni.

Beneficiarul va pune la dispoziție toate informațiile și documentele care vor fi solicitate de aceasta și va lua toate măsurile pentru a facilita munca persoanelor împuternicite să ducă la îndeplinire evaluările sau inspecțiile.

2. Beneficiarul:

a) va păstra înregistrări și documente contabile adecvate pentru identificarea lucrărilor, livrărilor sau serviciilor finanțate în baza memorandumului de finanțare, conform procedurilor legale de contabilitate;

b) va asigura ca agenții sau reprezentanții mai sus menționați ai Comisiei să aibă dreptul de a inspecta toată documentația și înregistrările contabile relevante privitoare la cele finanțate în baza memorandumului de finanțare și va asista Curtea de Conturi a Comunității Europene în executarea evaluării contabile privind utilizarea finanțării gratuite a CEE.

Comisia va putea, de asemenea, să execute o evaluare ulterioară și o evaluare contabilă finală a programului. Evaluarea ulterioară va analiza realizarea obiectivelor/scopurilor programelor, precum și impactul asupra dezvoltării și restructurării sectorului implicat.

Evaluarea contabilă finală va examina datele financiare la nivel local ale programului, oferind o părere independentă asupra corectitudinii și compatibilității contractelor și plăților, precum și asupra conformității lor cu prevederile

Produs electronic destinat exclusiv informării gratuite a persoanelor fizice asupra actelor ce se publică în Monitorul Oficial al României

memorandumului de finanțare. Evaluarea contabilă va stabili balanța fondurilor neangajate și/sau necheltuite care vor fi rambursate Comisiei.

ARTICOLUL 17

Urmărirea măsurilor

Ca urmare a executării măsurii, Comisia poate solicita orice explicație și, atunci când este necesar, poate cădea de acord cu Beneficiarul asupra unei noi orientări în ceea ce privește măsura, care să fie considerată ca fiind mai bine adaptată obiectivelor avute în vedere.

Beneficiarul va face rapoarte către Comisie, conform planului menționat în memorandumul de finanțare, pe toată perioada de execuție a măsurii și după încheierea acesteia.

Comisia, pe baza rapoartelor și, după caz, a evaluării ulterioare, va proceda la închiderea oficială a programului și va informa țara beneficiară despre data închiderii oficiale a programului.

TITLUL VI

Prevederi generale și finale

ARTICOLUL 18

Consultări — dispute

1. Orice problemă legată de executarea sau interpretarea memorandumului de finanțare ori a prezentelor condiții generale

va fi subiect de consultare între Beneficiar și Comisie, conducând, în cazul în care este necesar, la un amendament la memorandumul de finanțare.

2. În situația în care se constată neîndeplinirea unei obligații stabilite în memorandumul de finanțare și în prezentele condiții generale, care nu a fost subiect al unor măsuri de remediere luate în timp util, Comisia va putea suspenda finanțarea măsurii după consultarea cu Beneficiarul.

3. Beneficiarul poate renunța total sau parțial la execuția măsurii. Părțile contractante vor stabili detaliile respectivei renunțări printr-un schimb de scrisori.

ARTICOLUL 19

Anunț — adrese

Orice anunț și orice acord între părți, prevăzute în prezentele condiții generale, trebuie să aibă forma unei comunicări scrise, cu referire explicită la numărul și la titlul măsurii. Astfel de anunțuri sau de acorduri vor fi făcute prin scrisoare adresată părții autorizate să primească cele menționate și vor fi trimise la adresa anunțată de partea respectivă. În caz de urgență sunt permise comunicări prin telefax, comunicări telegrafice sau prin telex, care vor fi considerate valabile, cu condiția confirmării imediate prin scrisoare. Adresele sunt menționate în memorandumul de finanțare.

ANEXA B

la acordul de finanțare

ARBITRAJ

Orice dispută între părțile contractante, rezultând din acordul-cadru sau din memorandumul de finanțare, care nu este rezolvată prin aplicarea procedurilor menționate la art. 18 din Condițiile generale, referitoare la memorandumul de finanțare, va fi supusă arbitrării de către un tribunal de arbitraj, după cum urmează:

Părțile la arbitraj vor fi Beneficiarul, pe de o parte, și Comisia, pe de altă parte.

Tribunalul de arbitraj va fi compus din 3 arbitri, numiți după cum urmează:

— un arbitru va fi numit de Beneficiar;

— un al doilea arbitru va fi numit de Comisie;

— al treilea arbitru (denumit în continuare și *conducător*) va fi numit prin acordul părților sau, în cazul unui dezacord, de secretarul general al ONU.

Dacă oricare dintre părți nu reușește să numească un arbitru, acesta va fi numit de conducător.

Dacă un arbitru numit conform acestei proceduri demisionează, decedează sau devine incapabil să își desfășoare activitatea, un alt arbitru va fi numit în același mod ca și arbitrul căruia îi ia locul; un astfel de succesor va avea toate puterile și îndatoririle arbitrului inițial.

ANEXA C

la acordul de finanțare

1. OBIECTIVE ȘI DESCRIERE

1.1. Obiective

Obiectivul general al acestui program este de a contribui la îmbunătățirea securității nucleare în țările candidate beneficiare.

Obiectivele specifice ale acestui program sunt:

- îmbunătățirea nivelului de expertiză al autorităților naționale de reglementare în domeniul nuclear;

- îmbunătățirea activităților de management al deșeurilor radioactive și de dezafectare în conformitate cu cele mai bune practici din Uniunea Europeană;

- sprijinirea activităților care vor contribui la transpunerea acquis-ului în domeniul radioprotecției;

- prevenirea și combaterea traficului ilicit de materiale nucleare și surse de radiații.

Detaliile obiectivelor specifice și descrierea proiectelor se găsesc în fișele de proiect pregătite pentru fiecare proiect.

Indicatori de realizare

În trecut nu au fost stabiliți indicatorii generali de realizare pentru proiectele din domeniul securității nucleare.

Nu există standarde tehnice comunitare comune în domeniul funcționării în condiții de securitate a instalațiilor nucleare, practicilor de reglementare sau managementului deșeurilor radioactive. În consecință, în absența lor, pasul secundar de a folosi ca reper aceste standarde nu este posibil. În ceea ce privește practicile de reglementare, deși există un grad înalt de convergență asupra esenței cerințelor, există un număr de abordări de reglementare diferite în conformitate cu practicile statelor membre, determinate de tradițiile lor legislative și

tehnice specifice. Autoritățile din domeniul securității nucleare din țările candidate adaptează cerințelor locale cele mai bune practici transferate de la organismele de reglementare din statele membre ale Uniunii Europene.

1.2. Descrierea proiectelor

Ghidul PHARE revizuit confirmă că asistența financiară de preaderare în domeniul securității nucleare necesită un mod de abordare specific. Proiectele au fost alese ca fiind suficient de mature și în măsură să contribuie la o îmbunătățire durabilă a nivelului de securitate nucleară în cadrul obiectivelor lor specifice. Majoritatea proiectelor sunt legate de domeniul întăririi capacității instituționale, sprijinind atât autoritatea din domeniul securității nucleare, cât și instituțiile publice însărcinate cu responsabilități specifice privind managementul deșeurilor radioactive sau cu atribuții similare.

COMPONENTA DESCENTRALIZATĂ (PROIECTE SPECIFICE PE ȚARĂ)

Acest program acordă asistență financiară următoarelor proiecte:

Proiecte specifice pe țară

Bulgaria 2006/018—411.01

2006/018-411.01.01 Asistență acordată BNRA pentru stabilirea cerințelor de reglementare pe baza evaluării documentelor privind evaluarea periodică de securitate nucleară ale Centralei Nucleare electrice de la Kozlodui, unitățile 5 și 6

Scopul acestei propuneri este să ajute Agenția de Reglementare Nucleară din Bulgaria (NRA) în procesul de revizuire periodică a rapoartelor de securitate nucleară pentru unitățile 5 și 6 de la Centrala Nucleare electrică de la Kozlodui. Proiectul va furniza expertiza tehnică și de reglementare din cadrul Uniunii Europene pentru îmbunătățirea capacităților NRA în domeniul evaluării periodice a securității nucleare (PSR) prin instruire practică și alte activități, inclusiv prin pregătirea de ghiduri pentru revizuirea și evaluarea PSR.

Principalul scop al proiectului constă în sprijinirea BNRA în revizuirea următoarelor componente ale rapoartelor PSR:

- starea existentă a sistemelor, structurilor și componentelor (SSC), calificarea echipamentelor și factorii de îmbătrânire în conformitate cu cerințele internaționale;
- analiza de hazard și performanțele de securitate nucleară ale centralei;
- organizare și administrare, proceduri, factor uman, planificarea în caz de urgență și impactul radiologic asupra mediului.

Suplimentar, un efort limitat va fi dedicat pregătirii unui ghid pentru revizia rapoartelor PSR.

Organizația beneficiară a proiectului este BNRA.

2006/018—411.01.02 Îmbunătățirea reglementărilor din Bulgaria în domeniul transportului materialelor radioactive, inclusiv prevenirea traficului ilicit de materiale nucleare

În vederea alinierii reglementărilor existente în Bulgaria referitoare la transportul materialelor radioactive cu cerințele curente ale acquis-ului Uniunii Europene care este în curs de actualizare/îmbunătățire și în vederea îmbunătățirii controlului transportului de materiale radioactive, proiectul este focalizat în principal pe următoarele aspecte:

- revizuirea legislației existente în Bulgaria în domeniul transportului materialelor radioactive în conformitate cu cerințele acquis-ului Uniunii Europene curent;
- transferul celor mai bune practici ale Uniunii Europene privind inspecția vehiculelor care au fost declarate sau sunt dedicate transportului de materiale radioactive. Acest aspect include livrarea portalelor staționare de măsurare a radiațiilor;
- sprijin acordat BNRA pentru îmbunătățirea procedurii de aprobare pentru transportul materialelor radioactive.

Organizația beneficiară a proiectului este BNRA.

Produs electronic destinat exclusiv informării gratuite a persoanelor fizice asupra actelor ce se publică în Monitorul Oficial al României

2006/018—411.01.03 Modernizarea infrastructurii de reglementare în domeniul radioprotecției și transpunerea legislației Uniunii Europene privind managementul în siguranță al surselor de radiații ionizante

Obiectivul general al proiectului este transpunerea totală a Directivei Consiliului 122/2003/EURATOM privind controlul surselor radioactive închise de mare activitate în legislația bulgară. Activitățile prevăzute sunt:

- revizuirea strategiei naționale pentru managementul în condiții de securitate al surselor radioactive expirate, stocate, uzate, nefolosite, orfane, furate, găsite și pierdute;
- revizuirea și actualizarea standardelor de reglementare în domeniul radioprotecției în legătură cu sursele radioactive închise, utilizate în medicină, industrie și știință;
- revizuirea cerințelor existente de reglementare din Bulgaria cu privire la controlul surselor radioactive închise, de mare activitate, în conformitate cu Directiva Consiliului 122/2003/EURATOM;
- îmbunătățirea practicilor de inspecție a surselor radioactive închise și creșterea încrederii utilizatorilor și a publicului, în particular prin diseminarea informațiilor către toate părțile implicate.

Organizația beneficiară a proiectului este BNRA.

2006/018-411.01.04 Dezvoltarea reglementărilor bulgare în domeniul NORM și TENORM

Obiectivul proiectului îl constituie îmbunătățirea și actualizarea capacităților de reglementare ale BNRA în domeniul materialelor cu radioactivitate naturală (NORM) și al materialelor cu radioactivitate naturală crescută prin procese tehnologice (TENORM), în scopul de a asigura o protecție adecvată a lucrătorilor, a publicului larg și a mediului împotriva riscului radiațiilor ionizante. Proiectul prevede următoarele activități principale:

- evaluarea situației existente la instalațiile ce utilizează și/sau produc NORM și TENORM;
- elaborarea ghidului specific de reglementare;
- îmbunătățirea practicilor de inspecție.

Organizația beneficiară a proiectului este BNRA.

2006/018—411.01.05 Dezvoltarea criteriilor de acceptare a deșeurilor radioactive pentru depozitarea deșeurilor radioactive de activitate foarte joasă în Bulgaria

Pe amplasamentul Centralei Nucleare electrice de la Kozlodui, o mulțime de deșeuri radioactive de activitate foarte joasă este stocată în diferite locații. În viitorul apropiat, cantități suplimentare de deșeuri radioactive de activitate foarte joasă vor fi generate ca rezultat al defacțării unităților 1—4 de la Centrala Nucleare electrică de la Kozlodui. Agenția Națională pentru Managementul Deșeurilor Radioactive (SERAW) este oricum interesată să cunoască dacă este posibilă crearea pe amplasament a unei instalații speciale de depozitare pentru această categorie de deșeuri. În acest context, va fi investigată posibilitatea transformării unei zone existente de stocare în una pentru depozitarea deșeurilor. Proiectul va consta, în principal, în realizarea evaluării preliminare de securitate și a evaluării impactului de mediu pentru această facilități și, pe această bază, în stabilirea criteriilor de acceptare pentru deșeuri, criterii care vor fi transmise autorității de reglementare.

Organizația beneficiară a proiectului este SERAW.

Croația 2006/018-411.02

2006/018—411.02.01 Sprijin pentru SONS în actualizarea și modernizarea Sistemului de avertizare rapidă în Croația

Scopul proiectului este întărirea capacităților Oficiului de Stat pentru Securitate Nucleară (SONS) în cazul unui accident nuclear prin implementarea și dezvoltarea rețelei Sistemului de avertizare rapidă în Croația (CEWS) pentru detectarea imediată a contaminării potențiale a mediului. Proiectul va include următoarele activități:

- evaluarea situației curente a rețelei CEWS și verificarea noii infrastructuri propuse;
- achiziționarea echipamentelor relevante pentru măsurare;
- instalarea și testarea echipamentelor de măsurare;
- achiziționarea și instalarea echipamentelor pentru CEWS;
- dezvoltarea, instalarea și testarea software-ului pentru CEWS;
- pregătirea profesională a angajaților SONS pentru operarea și întreținerea echipamentelor.

Organizația beneficiară a proiectului este SONS.

2006/018—411.02.02 Controlul la frontieră al materialelor nucleare și al altor materiale radioactive utilizând portalele staționare de măsurare a radiațiilor în Croația

Obiectivul proiectului îl constituie mărirea capacității unității gărzii de frontieră croată în vederea detectării materialelor radioactive traficate ilicit la frontieră. În acest context, sunt planificate echiparea a 14 puncte de frontieră (rutiere, feroviare și navale) cu portaluri staționare de măsurare a radiațiilor pentru detectarea materialelor nucleare și a altor materiale radioactive și pregătirea profesională a echipelor care utilizează aceste portaluri, pentru detectarea materialelor nucleare și radioactive. În plus, ofițerii vamali vor fi dotați cu instrumente portabile.

Livrarea de echipamente va fi precedată de analiza situației existente în domeniu în scopul alegerii priorităților, acolo unde trebuie instalate portalurile de monitorizare. Cadrul legislativ curent de reglementare, care guvernează acțiunile destinate prevenirii și combaterii importului ilicit de materiale radioactive, va fi analizat și pe cât posibil îmbunătățit. Coordonarea cu toți actorii implicați la nivel guvernamental (SORP, SONS, poliție, vamă etc.) va fi stabilită.

Organizația beneficiară a proiectului este Oficiul de Stat pentru Radioprotecție (SORP).

România 2006/018—411.03

2006/018—411.03.01 Îmbunătățirea capacității personalului Autorității de Reglementare în Domeniul Nuclear din România în vederea evaluării și revizuirii periodice a securității nucleare a Unității 1 de la Centrala Nuclearelectrică de la Cernavodă

Obiectivul proiectului constă în îmbunătățirea procesului de reglementare a evaluării și reviziei pentru Centrala Nuclearelectrică (CNE) de la Cernavodă, Unitatea 1, în faza de operare și în îmbunătățirea capacităților autorității de reglementare din România (CNCAN) în acest domeniu particular. Proiectul va contribui, de asemenea, la completarea cadrului de reglementare în vigoare în ceea ce privește revizuirea periodică a securității nucleare (PSR) pentru CNE Cernavodă. Programul de lucru al proiectului cuprinde 7 capitole principale:

- analiza în detaliu a abordării curente în România în ceea ce privește evaluarea PSR;
 - pregătirea unui set de proceduri în vederea sprijinirii evaluării de către organismul de reglementare a PSR;
 - evaluarea în detaliu de către organismul de reglementare cu privire la managementul îmbătrânirii;
 - pregătirea unei proceduri pentru evaluarea interacțiunilor dintre unitățile aflate pe același amplasament;
 - evaluarea de către organismul de reglementare a documentației privind PSR prin transferul către CNCAN al cunoștințelor dobândite de autoritățile de reglementare din Uniunea Europeană;
 - finalizarea versiunii revizuite a normelor privind PSR;
 - instruirea personalului CNCAN și organizarea unui seminar.
- Beneficiarul acestui proiect este CNCAN.

2006/018—411.03.02 Întărirea capacității tehnice a Autorității de Reglementare în Domeniul Nuclear din România (CNCAN) în dezvoltarea practicilor de radioprotecție

Proiectul va consta în dezvoltarea procedurilor pentru îmbunătățirea capacităților CNCAN în domeniul radioprotecției, ca rezultat al utilizării echipamentelor medicale care generează radiații ionizante. Proiectul este dispus în 3 mari componente:

- pregătirea procedurilor interne specifice pentru evaluarea din punctul de vedere al organismului de reglementare a documentelor solicitanților de autorizații;
- organizarea a două sesiuni de instruire pentru personalul CNCAN pe domenii, precum: dozimetrie individuală pentru neutroni, fizică medicală și controlul calității echipamentelor medicale radiologice;
- organizarea a două sesiuni de pregătire practică a personalului CNCAN, la sediul unei autorități de reglementare din Uniunea Europeană, în domeniul practicilor de inspecție și autorizare pentru instalațiile de radiografie industrială și carotaj radioactiv, acceleratori liniari, echipamente „gamma knife” și medicină nucleară și instalații tomograf de emisie pozitron.

Beneficiarul acestui proiect este CNCAN.

2006/018—411.03.03 Proiectarea și evaluarea securității nucleare în vederea autorizării construcției depozitului național pentru deșeuri radioactive de activitate medie și joasă de la Saligny

În România este așteptată să fie luată în anul 2007 decizia privind sustenabilitatea/posibilitatea ca amplasamentul de la Saligny să „găzduiască” depozitul de suprafață pentru deșeurile radioactive de activitate intermediară și joasă. Ca pas următor, acest proiect are ca scop întocmirea detaliată a proiectului tehnologic al instalației necesar a fi gata pentru lansarea ulterioară a procedurii de licitație a construcției. O parte importantă a proiectului va consta, de asemenea, în pregătirea tuturor documentelor necesare pentru a fi transmise autorității de reglementare din România, de exemplu Raportul preliminar de analiză a securității nucleare — în scopul obținerii autorizației de construcție.

Beneficiarul proiectului este ANDRAD.

2006/018—411.03.04 Dezafectarea în condiții de securitate a reactorului de cercetare de tip VVR-S din cadrul Institutului Național de Cercetare și Dezvoltare pentru Fizică și Inginerie Nucleară „Horia Hulubei” (IFIN—HH)

Reactorul de cercetare de tip VVR—S, amplasat în incinta Institutului Național de Cercetare și Dezvoltare pentru Fizică și Inginerie Nucleară „Horia Hulubei” (IFIN—HH), a fost oprit în 1997. În anul 2002 Guvernul României a decis dezafectarea reactorului și, în consecință, a fost elaborat planul de dezafectare. După un proces de „peer review” care va fi efectuat de către Agenția Internațională pentru Energie Atomică (AIEA) în toamna anului 2006, planul de dezafectare va fi transmis la CNCAN cel târziu în anul 2006, aprobarea acestuia fiind așteptată în primul semestru al anului 2007. În acest context, proiectul își propune să ofere institutului suport tehnic atât în ceea ce privește îmbunătățirea cunoștințelor în domeniu, cât și în ceea ce privește livrarea de echipamente pentru fazele I și II ale procesului de dezafectare. De fapt, proiectul cuprinde mai multe obiective distincte:

- elaborarea unui plan de evaluare a securității pentru decontaminarea, demontarea și demolarea circuitului primar, a camerelor fierbinți și a blocului reactor;
- stabilirea unor rețele de monitorizare a mediului pe amplasament;
- stabilirea și evaluarea caracteristicilor și a cantităților de deșeuri radioactive rezultate din activitățile de demontare;
- elaborarea planurilor de intervenții în situații de urgență;
- implementarea unui program de pregătire profesională pentru personalul reactorului VVR—S;
- elaborarea unei strategii pe baza căreia să se desfășoare dezafectarea;

- determinarea specificațiilor tehnice pentru echipamentele care urmează să fie achiziționate și pentru lucrările ce vor fi efectuate;

- managementul deșeurilor radioactive rezultate din dezafectare;

- achiziționarea de echipamente.

Beneficiarul proiectului este CNCAN

2006/018—411.03.05 — Modernizarea Stației de tratare a deșeurilor radioactive (STDR) din cadrul Institutului Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Fizică și Inginerie Nucleară „Horia Hulubei” (IFIN—HH)

Instalațiile de tratare și condiționare a deșeurilor radioactive aparțin Institutului Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Fizică și Inginerie Nucleară „Horia Hulubei” (IFIN—HH) și sunt în mare parte învechite. Retehnologizarea și modernizarea lor constituie o condiție esențială pentru demararea decomisionării și dezafectării reactorului de cercetare VVR—S. Din acest motiv, proiectul este împărțit în mai multe componente:

- identificarea acelor echipamente imperios necesar a fi înlocuite sau actualizate;

- implementarea studiilor de fezabilitate în vederea optimizării investiției;

- pregătirea documentelor de licitație pentru achiziționarea noilor echipamente;

- achiziția unui nou echipament pentru tratarea deșeurilor radioactive lichide (de exemplu, un evaporator pentru deșeuri lichide);

- dotarea și modernizarea laboratoarelor de analize.

Beneficiarul acestui proiect este Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Fizică și Inginerie Nucleară „Horia Hulubei” (IFIN—HH).

2006/018 — 411.03.06 — Modernizarea Depozitului Băița — Bihor pentru deșeuri radioactive instituționale din România

Operarea depozitului pentru deșeuri radioactive instituționale Băița — Bihor a început în anul 1985, în ciuda faptului că nu era complet echipat și investiția inițială nefinalizată. De atunci, echipamentele inițiale limitate s-au degradat, fiind necesare, în regim de urgență, retehnologizarea și/sau modernizarea instalațiilor. Această activitate de modernizare a devenit stringentă în urma deciziei de începere a activității de dezafectare/demontare a reactorului de cercetare VVR—S, care va genera cantități importante de deșeuri radioactive ce urmează a fi depozitate la Băița — Bihor. În acest context, proiectul trebuie să se axeze, în principal, pe următoarele direcții:

- evaluarea situației actuale și identificarea măsurilor urgente ce trebuie luate privind echipamentele și lucrările necesare;

- dezvoltarea unor proceduri îmbunătățite pentru funcționarea depozitului în urma lucrărilor de modernizare și retehnologizare;

- completarea raportului privind analiza preliminară de securitate (PSAR), care a fost elaborat în cadrul unui proiect PHARE anterior;

- elaborarea documentațiilor de licitație necesare pentru activitățile de achiziții și lucrări;

- achiziția echipamentelor și instrumentației;

- construcția, testarea și punerea în funcțiune a echipamentelor noi și/sau modernizate și retehnologizate (de exemplu, drenajele, înlocuirea sistemelor electrice și de ventilație etc.)

Beneficiarii proiectului sunt ANDRAD și Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Fizică și Inginerie Nucleară „Horia Hulubei” (IFIN—HH).

Element-suport 2006/018-412.04

COMPONENTA CENTRALIZATĂ

2006/018-412.04.01 Întoarcerea tehnică la PHARE/IPA activități nucleare

Scopul proiectului este ca DG ELARG să ofere sprijin tehnic pentru implementarea programelor de securitate nucleară și, de

asemenea, proiectelor din domeniu, care trebuie programate și implementate sub noul instrument financiar de preaderare (IPA), care înlocuiește PHARE din 2007.

Acest sprijin intenționează să fie acordat de Centrul Comun de Cercetare (JRC—Petten). În principiu, sprijinul trebuie să acopere 3 mari domenii:

- pregătirea și revizuirea termenilor de referință pentru proiectele care acoperă toate sectoarele din domeniul nuclear (securitatea reactoarelor, managementul deșeurilor radioactive, dezafectarea instalațiilor nucleare, radioprotecția, pregătirea în caz de urgență, traficul ilicit de materiale nucleare și al surselor de radiații, monitorizarea mediului);

- participarea în comitetele de evaluare pentru licitație, întâlniri privind progresul pe parcursul implementării proiectului și evaluarea și a rezultatelor obținute în grupuri relevante de experți ai Uniunii Europene care să asiste serviciile Comisiei în programarea și realizarea activităților în cadrul PHARE/IPA;

- actualizarea bazei de date PHARE în domeniul securității nucleare, care este disponibilă pe web-site (toate proiectele adiționale programate până la finalul anului 2006).

1.3. Presupuneri și riscuri

Programul pleacă de la premisa că țările beneficiare își vor menține eforturile de a asigura un nivel ridicat al securității nucleare și de a implementa recomandările raportului Consiliului Uniunii Europene pentru securitate nucleară în contextul extinderii din luna iunie 2001. Raportul privind situația evaluării, elaborat de Atomic Questions Group și de Grupul de lucru ad-hoc în domeniul securității nucleare, la data de 5 iunie 2002, a stabilit că țările candidate sunt în mod clar hotărâte să îndeplinească recomandările prevăzute în raportul Consiliului Uniunii Europene atât în ceea ce privește centralele nucleare-electrice, cât și alte tipuri de instalații. Raportul a subliniat, de asemenea, că toate țările candidate au acceptat recomandările. În cazul Bulgariei a fost elaborat un nou raport de evaluare în domeniul securității nucleare, de către Consiliul Uniunii Europene, în luna martie 2004, în urma misiunii în Bulgaria a Consiliului Uniunii Europene de evaluare din luna noiembrie 2003. Acest program presupune că țările beneficiare vor continua să acorde suficientă atenție și să depună eforturile necesare pentru a implementa la timp proiectele finanțate.

Deși nu există riscuri inerente identificabile privind obiectivele ce trebuie îndeplinite în cadrul diferitelor proiecte, riscul general al programului este că asistența permanentă în domeniul securității nucleare implică riscul de a crea o dependență din partea beneficiarului. Trebuie acordată o atenție deosebită modului în care organizațiile beneficiare vor susține rezultatele proiectelor. În cazul asistenței în domeniul de reglementare, accentul trebuie pus pe transferul de tehnologie către beneficiar și pe evitarea înlocuirii funcțiilor din domeniul de responsabilitate al organizației beneficiare prin activitățile contractorului.

1.4. Condiționalități

Lansarea efectivă a unora dintre proiectele menționate mai sus se va face în condiții speciale, care sunt descrise mai detaliat în fișele de proiect respective. În particular, buna implementare a proiectului 03.03 (România) cere implementarea la timp a proiectului PHARE 2004/016—815.02.04. În plus, implementarea proiectului 03.04 (România) este subordonată obținerii licenței pentru planul de decontaminare pentru reactorul nuclear de cercetare VVR-S. În final, toate activitățile de actualizare a facilităților existente (proiectele 03.05 și 03.06 în România) trebuie să solicite aprobarea în prealabil a autorității de reglementare pe baza documentației specifice furnizate de organizațiile beneficiare.

Produs electronic destinat exclusiv informării gratuite a persoanelor fizice asupra actelor ce se publică în Monitorul Oficial al României

2. BUGET (EURO)

2.1. Tabel*) privind bugetul

Phare / Instrument de finanțare de pre-aderare							
<i>Țara</i>	<i>Agenția de Implementare</i>	<i>Cod</i>	<i>Întărirea capacității instituționale</i>	<i>Investiție</i>	<i>Cofinanțare</i>	<i>Buget total</i>	<i>Buget total Phare</i>
Bulgaria	OPCP	2006/018-3.404.500	187.500	62.500	3.654.500	3.592.000	
		411.01					
Proiect 1		018-411.01.01	950.000	-	-	950.000	950.000
Proiect 2		018-411.01.02	624.500	187.500	62.500	874.500	812.000
Proiect 3		018-411.01.03	910.000	-	-	910.000	910.000
Proiect 4		018-411.01.04	420.000	-	-	420.000	420.000
Proiect 5		018-411.01.05	500.000	-	-	500.000	500.000
Croația	OPCP	2006/018-411.02	270.000	1.379.000	460.000	2.109.000	1.649.000
Proiect 1		018-	110.000	330.000	110.000	550.000	440.000
Proiect 2		411.02.01	160.000	1.049.000	350.000	1.559.000	1.209.000
		018-411.02.02					
Romania	OPCP	2006/018-411.03	4.780.000	2.900.000	1.300.000	8.980.000	7.680.000
Proiect 1		018-411.03.01	1.000.000	-	-	1.000.000	1.000.000
Proiect 2		018-411.03.02	500.000	-	-	500.000	500.000
Proiect 3		018-411.03.03	1.980.000	-	220.000	2.200.000	1.980.000
Proiect 4		018-411.03.04	200.000	1.000.000	440.000	1.640.000	1.200.000
Proiect 5		018-411.03.05	500.000	1.000.000	340.000	1.840.000	1.500.000
Proiect 6		018-411.03.06	600.000	900.000	300.000	1.800.000	1.500.000
Element Comisia Suport		2006/018-412.04	279.000			279.000	279.000
Proiect 1		018-412.04.01	279.000			279.000	279.000
TOTAL			8.733.500	4.466.500	1.822.500	15.022.500	13.200.000

*) Tabelul este reprodus în facsimil.

2.2. Principiul cofinanțării

În conformitate cu ghidurile PHARE din 1999 și cu ghidurile PHARE revizuite din anul 2002, toate proiectele de investiții cu sprijin PHARE trebuie să primească cofinanțare din fondurile publice naționale.

Contribuția comunitară poate ajunge la 75% din totalul cheltuielilor publice eligibile. Taxele nu reprezintă un element eligibil pentru cofinanțare.

Cofinanțarea pentru proiectele de întărire a capacității instituționale este furnizată de beneficiar, care suportă unele costuri privind infrastructura și implementarea operațională, finanțând resursele umane și alte resurse necesare pentru absorbția efectivă și eficientă a asistenței PHARE.

Prevederile privind finanțarea comună sau în paralel sunt conținute în alineatele referitoare la buget din fișele de proiect individuale. Nivelul de finanțare pe proiect este indicat la pct. 5 „Buget” din propunerea de proiect.

3. AGENȚIILE DE IMPLEMENTARE

Oficiul de Plăți și Contractare PHARE (OPCP) din cadrul Ministerului Finanțelor Publice va fi instituția responsabilă pentru litație, contractare și raportare financiară.

Pentru componentele centralizate din programe [*suportul tehnic al centrelor comune de cercetare (JRC)*], Comisia Europeană va fi responsabilă pentru implementare.

4. ARANJAMENTELE DE IMPLEMENTARE

4.1. Metoda de implementare

Prezenta propunere de finanțare este destinată unui program orizontal. Proiectele vor fi implementate prin intermediul structurilor programului PHARE național. Prezenta propunere de finanțare va fi împărțită între țări, obținându-se două acorduri de finanțare, conform tabelului anterior. Numai pentru elementele multițări ale acestui program, Direcția Comisiei va implementa, manageria și coordona centralizat prin unitatea D.3 „Programe și contracte orizontale” din cadrul DG Extindere, în calitate de țară beneficiară.

Proiectele specifice țărilor vor fi implementate descentralizat în conformitate cu art. 53 (1) b (a doua alternativă) din Regulamentul Consiliului (CE, Euratom) nr. 1.605/2002 din 25 iunie 2002 referitor la regulamentele financiare aplicate bugetului general al Comisiei Europene (*regulamentele financiare*), detaliate în Regulamentul Comisiei (CE, EURATOM) nr. 2.342/2002, luând în considerare regulile de implementare ale regulamentelor financiare (*reguli de implementare*). Țara beneficiară va asigura să fie respectate în permanență condițiile stabilite la art. 164 (1) (a) — (e) din Regulamentul financiar. Înainte de acreditarea agențiilor de implementare prevăzută la art. 12 (2) din Regulamentul nr. 1.266/1999¹⁾, selectarea proiectului, procesul de litație și contractarea sunt supuse aprobării *ex-ante* a Comisiei.

Pentru sprijinul tehnic furnizat de JRC, programul va fi implementat sub un management centralizat al Comisiei Europene, potrivit art. 53.1 (a) din Regulamentul financiar prezentat în detaliu în regulile de implementare.

4.2. Reguli generale de achiziții

Achiziția va fi în conformitate cu prevederile părții a 2-a, titlul IV din Regulamentul financiar și cap. I 3 al părții a doua, titlul III din regulile de implementare a acestuia, precum și în conformitate cu Decizia Comisiei din 24 ianuarie 2006 privind regulile și procedurile pentru contracte de servicii, echipamente și lucrări finanțate de la bugetul general al Comunităților Europene în scopul cooperării cu țări terțe C (2006) 117.

Autoritățile contractante vor folosi, de asemenea, ghidurile de procedură, formatele și modelele standard care facilitează

aplicarea regulilor prevăzute în „Ghidul practic al procedurilor de contractare finanțate din bugetul general al CE în contextul acțiunilor externe” (*Ghid practic*), publicat pe site-ul CE³⁾ la data inițierii procedurii de achiziție sau de acordare a grantului.

Pentru componenta națională specifică, în conformitate cu art. 164 din Regulamentul financiar, Comisia poate decide să permită autorităților contractante să aibă responsabilități de gestionare descentralizată în achiziție în conformitate cu legislația națională și ghidurile care transpun Directivele Uniunii Europene de achiziție publică.

5. MANAGEMENTUL ASISTENȚEI

5.1. Gestionarea proiectului

5.1.1. Responsabilități

Coordonatorul național al asistenței de preaderare (NAC) va avea responsabilitatea generală pentru programarea și monitorizarea programelor PHARE.

Responsabilul național cu autorizarea finanțării (NAO) și NAC vor fi împreună responsabile pentru coordonarea dintre PHARE (incluzând PHARE CBC), ISPA și SAPARD, precum și fondurile structurale și de coeziune.

NAO și responsabilul de program autorizat (PAO) vor asigura ca programele să fie implementate în conformitate cu procedurile prevăzute în instrucțiunile Comisiei. Ei vor asigura, de asemenea, ca toate contractele necesare pentru implementarea Acordului de finanțare să fie încheiate în conformitate cu procedurile și documentele standard pentru acțiunile externe în vigoare la momentul implementării și că sunt respectate regulile de sprijin ale statelor Uniunii Europene (UE).

Cum s-a menționat anterior, serviciile Comisiei (unitatea D.3 „Programe și contracte orizontale”) din DG Extindere vor fi responsabile cu programarea și implementarea elementelor multițări ale programelor.

5.1.2. Valoarea proiectului

Deși în general valoarea proiectelor finanțate din fonduri PHARE este de peste 2 milioane euro, datorită caracterului specific al sprijinului necesar și al modalității de implementare în domeniul nuclear, proiectele sunt în general de valoare mai redusă.

5.1.3. Termenul-limită pentru contractarea și executarea contractelor, termenul-limită al programării

(1) Toate contractele trebuie să fie încheiate până la data de 30 noiembrie 2008 (componentele descentralizate) și nu mai târziu de 31 decembrie 2007 (componentele centralizate).

(2) Derularea tuturor contractelor trebuie finalizată până la 30 noiembrie 2009.

(3) Conform procedurilor sistemului de implementare descentralizată PHARE (DIS), un dosar de litație complet trebuie transmis delegației spre aprobare, cu mult înainte de termenul-limită pentru contractare și preferabil nu mai târziu de 6 luni de la semnarea Acordului de finanțare (AF). În cazul nerespectării celor de mai sus, țara beneficiară va informa Comitetul mixt de monitorizare (JMC) care poate recomanda realocarea fondurilor în conformitate cu art. 5 din Memorandumul de înțelegere (MoU) privind fondul național.

5.1.4. Evaluarea impactului de mediu și conservarea naturii

Procedurile pentru evaluarea impactului de mediu, așa cum au fost stabilite de directiva privind evaluarea impactului asupra mediului EIA³⁾ sunt pe deplin aplicabile pentru proiectele de investiții sub egida PHARE. Dacă directiva EIA nu a fost încă în întregime transpusă, procedurile vor trebui să fie similare celor stabilite în directiva mai sus menționată. Dacă un proiect corespunde obiectivelor din anexa 1 sau 2 la directiva EIA, trebuie să fie demonstrată⁴⁾ îndeplinirea procedurii EIA.

¹⁾ Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1.266 din 21 iunie 1999, JO nr. L161 din 26 iunie 1999; p. 68.

²⁾ Adresa actuală: http://europa.eu.int/comm/europeaid/tender/gestion/index_en.htm

³⁾ Directiva nr. 85/337/CEE, JO L nr. 175/40; 5.7.1985, amendată.

⁴⁾ În anexa EIA la fișa de proiect corespunzătoare pentru proiectul de investiții.

Dacă un proiect poate afecta amplasamente importante din punctul de vedere al conservării naturii, trebuie să fie efectuată o evaluare adecvată în conformitate cu art. 6 din Directiva pentru habitaturi⁵⁾.

Toate proiectele de investiții trebuie realizate în conformitate cu legislația comunitară relevantă din domeniul mediului. Fișele de proiect vor conține clauze specifice privind conformitatea cu legislația UE relevantă din domeniul mediului, în conformitate cu tipul de activitate efectuat în cadrul fiecărui proiect de investiții.

5.2. Gestionarea financiară

5.2.1. Principii și responsabilități

Fondul național (FN) din ministerul de finanțe al țărilor respective, condus de NAO, va supraveghea managementul financiar al programului și va fi responsabil pentru raportarea în fața Comisiei Europene. NAO va deține în întregime responsabilitatea în ceea ce privește gestionarea financiară a fondurilor PHARE și va deține întreaga responsabilitate contabilă în ceea ce privește fondurile PHARE ale programului până la închiderea acestuia.

NAO va asigura că sunt respectate regulile, reglementările și procedurile PHARE care au legătură cu raportarea și gestionarea financiară și că funcționează un sistem de raportare și de informare asupra proiectelor.

Comisia va transfera fondurile către FN în conformitate cu MoU, semnat între Comisie și fiecare dintre țările implicate, respectiv Bulgaria, Croația și România.

Fondurile vor fi transferate ca urmare a solicitării NAO într-un cont bancar special, în euro, care va fi deschis și gestionat de FN la Banca centrală sau la o bancă agreată anterior cu Comisia. În principiu, toate conturile bancare vor fi producătoare de dobânzi. Dobânzile vor fi reinvestite în program.

În conformitate cu art. 3 și 4 din regulile de implementare a Regulamentului financiar, se acordă țărilor beneficiare propria perioadă de intrare în vigoare. NAO trebuie oricum să asigure că data de intrare în vigoare este înregistrată pe toată perioada proprie de venit din bugetul național. Mai mult, NAO va asigura rapoartele de interes periodice prin Perseus.

5.2.2. Transferul fondurilor către FN

Un prim transfer⁶⁾ de până la 20% din fondurile gestionate local⁷⁾ va fi trimis către FN după semnarea Memorandumului de finanțare și a acordurilor de finanțare (FA) dintre FN și agențiile de implementare (AI)/Oficiul de Plăți și Contractare PHARE (OPCP). În plus, NAO trebuie să supună spre aprobare Comisiei nominalizarea responsabililor de program (PAOs) și o descriere a sistemului implementat, subliniind fluxul de informații dintre FN și AI/OPCP și modul de realizare a plăților.

Se vor realiza două transferuri ulterioare⁸⁾, de până la 30% fiecare, din fondurile aferente gestionării locale⁹⁾. Al doilea transfer va fi pus în mișcare atunci când 5% din bugetul în vigoare¹⁰⁾ au fost plătite de către AI și OPCP. Al treilea transfer poate fi cerut când 35% din bugetul total în vigoare¹¹⁾ au fost plătite.

Al patrulea transfer final va fi realizat când 70% din bugetul total în vigoare¹²⁾ au fost plătite și când toate contractele au fost semnate.

În mod excepțional, NAO poate solicita plata unui procent mai mare decât cel menționat anterior, dacă se poate demonstra, prin prognoze financiare, că cerințele financiare din

perioada ulterioară vor depăși acest procent. În cazul în care totalul fondurilor depuse în conturile FN, OPCP și AI depășește 15% din bugetul total în vigoare pentru program, Comisia poate, în mod excepțional, să autorizeze o plată, dacă NAO oferă dovezi substanțiale corespunzătoare că obligațiile contractuale nu pot fi îndeplinite cu fondurile disponibile.

5.2.3. Transferul fondurilor de la FN către AI

FN va transfera fonduri către AI, inclusiv OPCP, în conformitate cu AF încheiate între FN și AI/OPCPs. Conturile bancare pentru subprograme vor fi deschise în numele AI/OPCP în cauză responsabile cu administrarea financiară a subprogramului, în conformitate cu art. 13 din MoU privind FN.

Atât timp cât implementarea se face sub DIS, fiecare AF individual trebuie să fie aprobat în avans de către Comisia Europeană. În cazurile în care FN este el însuși un agent plătit pentru OPCP/IA, nu se va face niciun transfer de fonduri de la FN la OPCP. OPCP și AI trebuie conduse fiecare de către un responsabil de program autorizat (PAO) nominalizat de NAO după consultare cu NAC. PAO va fi responsabil pentru toate activitățile realizate de OPCP/AI în cauză.

5.2.4. Transferul fondurilor în cazul clauzelor contractuale de reținere

Pentru acele contracte cu clauze contractuale de reținere (de exemplu, fonduri reținute pentru o perioadă de garanție), valoarea totală a fondurilor aferente acestor contracte (așa cum sunt calculate de PAO și stabilite de Comisie) va fi plătită către AI înainte de închiderea oficială a programului. AI își asumă întreaga responsabilitate pentru depozitarea fondurilor până când plata finală va fi efectuată, precum și pentru garantarea că aceste fonduri vor fi folosite numai pentru a efectua plăți asociate clauzelor de reținere.

AI își asumă în plus întreaga responsabilitate față de contractori pentru îndeplinirea obligațiilor asociate clauzelor de reținere. Fondurile neplătite contractorilor după ce plățile finale au fost stabilite vor fi rambursate Comisiei.

5.2.5. Încheierea cheltuielilor și lichidarea conturilor

Nu mai târziu de 16 luni de la încheierea activităților din cadrul contractelor, FN va transmite o declarație finală asupra cheltuielilor și o atestare privind regularitatea, acuratețea și veridicitatea sumelor transmise. Cheltuielile finale aprobate ar trebui, în acest moment, să fie egale cu valoarea inițială a contractului minus orice reducere sau economie agreată cu contractorul în cursul implementării. Acestea vor trebui, de asemenea, să fie egale cu plățile efectuate plus orice sumă importantă în contul reținerilor contractuale.

Dacă finanțarea primită de la Comisie depășește cheltuielile finale aprobate, FN va rambursa surplusul către Comisie în momentul transmiterii declarației finale. Dacă există plăți urgente (cu excepția fondurilor de reținere contractuale), FN va furniza o explicație și o eşalonare a plăților la momentul finalizării acestora. FN va raporta trimestrial situația evoluției fondurilor de reținere contractuale și a plăților urgente. Dacă ele nu sunt transferate contractorului, acestea vor fi rambursate Comisiei.

După evaluarea declarației finale, Comisia își va declara poziția asupra oricărei cheltuieli care va fi exclusă de la finanțarea comunitară, în cazul în care constată că aceste cheltuieli nu au fost efectuate în conformitate cu regulamentele comunitare.

⁵⁾ În anexa „Conservarea naturii” la fișa de proiect corespunzătoare proiectelor de investiții.

⁶⁾ Reprezentând prefinanțarea, așa cum este definită în art. 105 (1) din regulile de implementare a Regulamentului financiar.

⁷⁾ Excluzând suma prevăzută pentru programele comunitare.

⁸⁾ Reprezentând plățile intermediare sau prefinanțarea, așa cum este definită în art. 105 (1) din regulile de implementare a Regulamentului financiar.

⁹⁾ Excluzând suma prevăzută pentru programele comunitare.

¹⁰⁾ Excluzând suma prevăzută pentru programele comunitare.

¹¹⁾ Excluzând suma prevăzută pentru programele comunitare.

¹²⁾ Excluzând suma prevăzută pentru programele comunitare.

Rezultatele verificărilor Comisiei și concluziile ei de a exclude cheltuielile de la finanțare vor fi notificate în scris către FN, căruia i se va acorda o lună să își transmită comentariile în scris.

Dacă nu se ajunge la niciun acord în decurs de o lună de la primirea comentariilor scrise ale FN, Comisia va decide și va stabili sumele care vor fi excluse, ținând cont în special de gradul de neconformitate constatată, de natura și gravitatea abaterii, precum și de pierderea financiară suferită de comunitate.

Ca urmare a deciziei asupra sumelor care vor fi excluse, toate cheltuielile neeligibile vor fi recuperate fără să se aducă vreun prejudiciu tratamentului cu privire la neregularitățile și compensările financiare ulterioare, în conformitate cu regulamentul comunitar.

Fondurile vor fi acoperite prin finanțare directă sau prin compensare de la FN în conformitate cu regulile comunitare.

6. MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA

COMPONENTA DESCENTRALIZATĂ

Implementarea proiectului va fi monitorizată prin intermediul JMC. Acesta include NAO, NAC și serviciile Comisiei. JMC se va întâlni cel puțin o dată pe an pentru a analiza toate programele cu finanțare PHARE în scopul evaluării progresului lor în vederea atingerii obiectivelor stabilite în Memorandumul de finanțare și în Parteneriatul de aderare. JMC poate recomanda o modificare a priorităților și/sau realocarea fondurilor PHARE. În plus, JMC va analiza o dată pe an progresul tuturor programelor de asistență de preaderare cu fonduri UE (PHARE, ISPA, SAPARD).

În ceea ce privește programul PHARE, JMC va fi asistat de Subcomitetul de monitorizare sectorial (SMSC), care va include NAC, PAO din fiecare AI (și OPCP, dacă este cazul) și serviciile Comisiei. SMSC va analiza în detaliu progresul fiecărui program, inclusiv componentele și contractele sale, convocate de JMC în sectoare de monitorizare adecvate. Fiecare sector va fi condus de un SMSC, pe baza rapoartelor curente de monitorizare redactate de AI și pe baza evaluărilor intermediare efectuate de evaluatorii independenți. SMSC va înainta recomandări privind aspectele de gestionare și proiectare, asigurându-se că acestea au fost puse în aplicare. SMSC va raporta către JMC, căruia îi va transmite rapoarte generale, detaliate privind toate programele cu finanțare PHARE din sectorul său.

Serviciile Comisiei se vor asigura că o evaluare ulterioară (*ex post*) va fi efectuată după încheierea programului.

COMPONENTA CENTRALIZATĂ

Comisia va monitoriza implementarea programului pe baza rapoartelor de la contractori și de la evaluatori independenți. Cum este stipulat în regulile de implementare a regulamentelor financiare serviciile Comisiei trebuie să asigure ca acest program să fie subiectul unei evaluări *interim* sau *ex-post*.

7. AUDIT, CONTROL FINANCIAR, MĂSURI ANTIFRAUDĂ, ACȚIUNI PREVENTIVE ȘI CORECTIVE

7.1. Supravegherea și controlul financiar efectuate de Comisie și de Curtea Europeană de Auditori

Toate memorandumurile de finanțare, precum și contractele corespunzătoare acestora sunt supuse supervizării și controlului financiar ale Comisiei (inclusiv Biroul European Antifraudă) și auditului Curții Europene de Conturi. În perioada în care Sistemul extins de implementare descentralizată (EDIS) nu este

încă aplicabil AI din țara beneficiară, delegația va pune în practică măsuri de verificare *ex-ante* a documentelor de licitație și contractare.

Pentru a se asigura protecția eficientă a intereselor financiare ale Comunității, Comisia (inclusiv Biroul European Antifraudă) poate recurge la verificări și inspecții la fața locului în conformitate cu procedurile prevăzute în Regulamentul Consiliului (CE, EURATOM) nr. 2.185/1996¹³).

Misiunile de control și audit descrise mai sus se adresează tuturor contractorilor și subcontractorilor care au primit fonduri comunitare.

Fără prejudicierea responsabilităților Comisiei și Curții Europene de Auditori¹⁴), conturile și operațiunile efectuate de FN și, dacă este cazul, de OPCP și toate AI respective pot fi subiectul verificării, la cererea Comisiei, de către Comisie sau un auditor extern contractat de Comisie.

7.2. Obligațiile țării beneficiare implicate

7.2.1. Auditul și controlul financiar

Pentru a asigura un management financiar eficient al fondurilor PHARE, țara beneficiară trebuie să aibă un sistem de management și control al asistenței în conformitate cu principiile general acceptate și cu standardele în vigoare. Acest sistem va îndeplini cerințele prevăzute în art. 164 din Regulamentul financiar și în special va asigura în mod corespunzător corectitudinea, regularitatea și eligibilitatea solicitărilor de asistență comunitară.

Sistemele de management și control ale țării beneficiare vor asigura o pistă suficientă de audit, așa cum este prevăzut în art. 7 (2) din Regulamentul Comisiei nr. 438/2001¹⁵).

Autoritatea competentă națională de control financiar va efectua controale financiare corespunzătoare tuturor părților implicate în implementarea programului.

În fiecare an vor fi transmise Comisiei un plan de audit și o sinteză a principalelor concluzii și a recomandărilor auditorilor, precum și un rezumat cu privire la stadiul punerii în aplicare a recomandărilor auditului anterior. Rapoartele de audit vor fi puse la dispoziția Comisiei.

7.2.2. Măsuri preventive

Țara candidată va lua toate măsurile adecvate pentru prevenirea și combaterea practicilor de corupție¹⁶) activă și pasivă în oricare dintre stadiile procedurii de achiziționare sau ale procedurii de acordare a granturilor, precum și pe durata implementării contractelor corespunzătoare.

Autoritățile din țara beneficiară, inclusiv persoanele responsabile cu implementarea programului, trebuie să ia în considerare toate măsurile necesare pentru evitarea oricărui risc sau conflict de interese și trebuie să informeze imediat Comisia pentru orice conflict de interese sau orice altă situație care să ducă la un motiv pentru un asemenea conflict.

7.2.3. Măsuri antifraudă și acțiuni corective

Țara beneficiară va avea, în primul rând, responsabilitatea de a asigura un proces de investigare și un tratament adecvat al cazurilor suspectate sau efective de fraudă și neregularități identificate în urma controalelor naționale ori comunitare.

Autoritățile naționale vor asigura funcționarea unui mecanism de control și raportare similar cu cel prevăzut în Regulamentul Comisiei nr. 1.681/94¹⁷).

¹³) Regulamentul Consiliului (CE, Euratom) 2.185 din 11 noiembrie 1996, JO L nr. 292 din 15 noiembrie 1996, pag. 2.

¹⁴) Reprezentând prefinanțarea așa cum este definită în art. 105 (1) din regulile de implementare a Regulamentului financiar.

¹⁵) Reprezentând prefinanțarea așa cum este definită în art. 105 (1) din regulile de implementare a Regulamentului financiar.

¹⁶) *Corupția activă* este definită ca o acțiune deliberată a oricărei persoane care promite sau acordă, direct ori printr-un intermediar, un avantaj de orice fel unui oficial, pentru el personal sau pentru o terță parte, în scopul realizării sau nerealizării unei acțiuni în concordanță cu îndatoririle sale ori în exercitarea funcției pe care o deține, într-un mod în care prejudiciază sau poate prejudicia interesele financiare ale Comunității Europene.

Corupția pasivă este definită ca o acțiune deliberată a unui oficial care direct sau printr-un intermediar solicită ori primește avantaje de orice fel pentru el sau o terță parte ori acceptă o promisiune a unor astfel de avantaje, în scopul realizării sau nerealizării unei acțiuni în concordanță cu îndatoririle sale sau în exercitarea funcției pe care o deține, într-un mod în care prejudiciază sau poate prejudicia interesele financiare ale Comunității Europene.

¹⁷) Regulamentul Comisiei (CE) nr. 1.681 din 11 iulie 1994; pag. 43.

Îndeosebi, toate cazurile suspecte sau efective de fraudă¹⁸⁾ și abateri¹⁹⁾, precum și toate măsurile luate de către autoritățile naționale trebuie raportate fără întârziere serviciilor Comisiei. Dacă nu există niciun caz suspect sau real de fraudă și abateri de raportat, țara beneficiară va informa Comisia în termen de două luni de la sfârșitul fiecărui trimestru.

În cazul în care se înregistrează o abatere sau o fraudă, țara beneficiară are obligația de a efectua corecțiile financiare necesare, solicitate în legătură cu abaterea respectivă. Corecțiile efectuate de țara beneficiară vor consta în anularea întregii sau a unei părți din contribuția comunitară. Fondurile comunitare rezultate din această acțiune pot fi reutilizate de către FN pentru îndeplinirea obiectivelor programului, în conformitate cu art. 5 din Memorandumul de înțelegere cu privire la fondul național.

7.3. Recuperarea fondurilor în caz de abatere sau fraudă

Orice abatere²⁰⁾ sau fraudă²¹⁾ demonstrată și descoperită în orice moment pe durata implementării programului sau ca rezultat al unui audit va duce la recuperarea fondurilor de către Comisie.

Dacă, după efectuarea verificărilor necesare, Comisia constată că:

- a) țara beneficiară nu și-a îndeplinit obligațiile de prevenire, detectare și corectare a abaterilor; sau
- b) implementarea proiectului pare să nu justifice o parte sau toată asistența alocată; sau
- c) există serioase eșecuri ale sistemelor de gestionare sau de conducere care pot duce la abateri.

Comisia poate suspenda finanțarea viitoare a acestui program și, declarând motivele sale, poate să solicite statului beneficiar să transmită comentarii și, dacă este cazul, să ia orice măsuri de corecție într-o anumită perioadă de timp.

Dacă nu se ajunge la nicio înțelegere până la sfârșitul perioadei stabilite de Comisie și dacă măsurile de corecție solicitate nu au fost luate, Comisia poate, luând în considerare orice comentarii ale țării beneficiare, să decidă în decursul a 3 luni:

- a) reducerea sau anularea plăților pentru programul respectiv; sau

b) efectuarea corecțiilor financiare solicitate prin anularea în totalitate sau parțială a asistenței oferite pentru programul respectiv.

În momentul stabilirii valorii corecției, Comisia va lua în considerare principiul proporționalității, tipul iregularității, amploarea și implicațiile financiare ale deficiențelor identificate în cadrul sistemului de management și control al țării beneficiare.

În absența unei decizii pentru a proceda conform lit. a) sau b), finanțarea viitoare a programului va reîncepe imediat.

NAO va asigura rambursarea oricărui fonduri neutilizate sau a oricărei alte sume plătite greșit, în termen de 60 de zile calendaristice de la data notificării. Dacă NAO nu restituie suma datorată Comunității, țara beneficiară va rambursa această sumă Comisiei.

Dobânda la suma plății cu întârziere va fi aplicată la valoarea nerestituită, prin aplicarea regulilor prevăzute în Regulamentul financiar.

8. TRANSPARENȚĂ ȘI PUBLICITATE

PENTRU COMPONENTA DESCENTRALIZATĂ

PAO în funcțiune va fi responsabil pentru a asigura că sunt luate măsurile necesare în scopul asigurării publicității corespunzătoare pentru toate activitățile finanțate în cadrul programului. Aceasta se va realiza în strânsă legătură cu Comisia. Detalii suplimentare sunt prevăzute în anexa privind transparența și publicitatea.

PENTRU COMPONENTA CENTRALIZATĂ

Pentru componenta centralizată de implementare a programului, Comisia trebuie să asigure o maximă transparență pentru acțiunile UE în țara beneficiară. În conformitate cu acestea, Comisia trebuie să aplice consistent nota „Informarea și publicitatea pentru programele PHARE ale Comunității Europene”.

9. CONDIȚII SPECIALE PENTRU COMPONENTA DESCENTRALIZATĂ

În cazul în care angajamentele convenite nu sunt îndeplinite din motive care intră în competența Guvernului, Comisia poate revizui programul în vederea anulării, conform hotărârii sale, a întregului program sau a unei părți din acesta ori în vederea realocării fondurilor neutilizate în alte scopuri care sunt în conformitate cu obiectivele programului PHARE/ instrumente de preaderare.

ANEXA D
la acordul de finanțare

INFORMAREA ȘI PUBLICITATEA pentru programele PHARE, ISPA și SAPARD ale Comunităților Europene

1. Obiectiv și sferă de acțiune

Măsurile de informare și publicitate privind asistența din partea Comunității Europene prin programul PHARE au intenția de a crește gradul de conștientizare a publicului și transparența acțiunilor UE, precum și de a crea o imagine consistentă privind măsurile respective în toate țările beneficiare. Informarea și publicitatea privesc măsurile care primesc o contribuție de la programul PHARE.

2. Principii generale

Fiecare responsabil cu autorizarea programului, care răspunde de implementarea memorandumurilor de finanțare și a altor forme de asistență, va răspunde pentru publicitatea la fața locului. Această acțiune se va desfășura în cooperare cu delegațiile Comisiei Europene, care vor fi informate asupra demersurilor făcute în acest scop.

¹⁸⁾ *Fraudă* înseamnă orice act sau omisiune intenționată referitoare la utilizarea sau prezentarea unei declarații sau documente false, incorecte sau incomplete, care are ca efect deturnarea sau reținerea inc corectă de fonduri din bugetul general al Comunității Europene sau din bugetele gestionate de sau pentru Comunitatea Europeană; nedivulgarea informațiilor în scopul încălcării obligațiilor specifice cu același efect, deturnarea fondurilor în alte scopuri decât cele pentru care sunt acordate.

¹⁹⁾ *Abateri* înseamnă orice încălcare a prevederilor legislației naționale sau comunitare, ale prezentului memorandum de finanțare sau ale viitoarelor contracte, rezultată dintr-un act sau o omisiune a unui operator economic care are sau ar putea avea ca efect prejudicierea bugetului general al comunității sau a bugetului gestionat de comunitate printr-un alineat nejustificat referitor la cheltuieli. În acest context termenul *lege comunitară* va fi definit ca totalitatea regulilor comunitare aplicabile între părțile semnatare ale Memorandumului de finanțare (de exemplu, acordurile europene, acordurile-cadru, Memorandumul de înțelegere privind înființarea Fondului Național etc.)

²⁰⁾ Vezi definiția de mai sus.

²¹⁾ Vezi definiția de mai sus.

Autoritățile naționale și regionale competente vor desfășura activitățile necesare pentru a asigura aplicarea efectivă a acestor aranjamente și pentru a colabora cu delegația Comisiei Europene la fața locului.

Măsurile de informare și publicitate descrise mai jos se bazează pe prevederile reglementărilor și deciziilor ce se aplică fondurilor structurale. Acestea sunt:

— Reglementarea (CE) 1.159/2000, Jurnalul Oficial al Comunităților Europene L nr. 130/30 din 31 mai 2000;

— Decizia Comisiei din 31 mai 1994, Jurnalul Oficial al Comunităților Europene L nr. 152/39 din 18 iunie 1994.

Prevederi specifice privind ISPA sunt incluse în:

— Decizia Comisiei din 22 iunie 2001, Jurnalul Oficial al Comunităților Europene L nr. 182/58.

Măsurile de informare și publicitate trebuie să fie conforme cu prevederile reglementărilor și deciziilor mai sus menționate. Un manual de conformitate poate fi pus la dispoziția autorităților naționale, regionale și locale de către delegația Comisiei Europene din țara respectivă.

3. Informarea și publicitatea privind programele PHARE

Informarea și publicitatea vor face subiectul unui set de măsuri coerente, definite de autoritățile naționale, regionale și locale competente, în colaborare cu delegațiile Comisiei Europene, pentru durata memorandumului de finanțare, și vor privi atât programele, cât și alte forme de asistență.

Costul informării și publicității referitoare la proiecte individuale va fi suportat din bugetul alocat proiectelor respective.

Când sunt implementate programe PHARE, se vor aplica măsurile menționate mai jos la lit. a) și b):

a) Autoritățile competente din țările beneficiare trebuie să publice conținutul programelor și al altor forme de asistență în forma cea mai potrivită. Ele trebuie să asigure faptul că asemenea documente sunt distribuite în mod corespunzător și trebuie să le pună la dispoziția părților interesate. Ele trebuie să asigure prezentarea consecventă pe tot teritoriul țării beneficiare a materialelor de informare și publicitate produse.

b) Măsurile de informare și publicitate la fața locului trebuie să cuprindă următoarele:

(i) În cazul investițiilor de infrastructură cu un cost ce depășește un milion euro:

— panouri ridicate pe locurile respective, care să fie instalate în concordanță cu prevederile reglementărilor și deciziilor menționate la pct. 2 de mai sus, și specificații tehnice din manual, care să fie furnizate de către delegația Comisiei Europene în țara respectivă;

— plăcuțe permanente pentru lucrările de infrastructură accesibile publicului larg, care să fie instalate conform prevederilor reglementărilor și deciziilor menționate la pct. 2 de mai sus, și specificații tehnice din manual care să fie furnizate de către delegația Comisiei Europene din țara respectivă.

(ii) În cazul investițiilor productive, măsuri pentru dezvoltarea potențialului local și orice alte măsuri beneficiind de finanțare PHARE, ISPA sau SAPARD:

— măsuri care să conștientizeze beneficiarii potențiali și publicul larg cu privire la asistența PHARE, ISPA sau SAPARD, în concordanță cu reglementările citate la pct. 3(b)(i) de mai sus;

— măsuri referitoare la solicitanții de ajutoare de stat, parțial finanțate de PHARE, ISPA sau SAPARD, sub forma unei precizări în formularele care trebuie să fie completate de acești solicitanți,

referitor la faptul că o parte a ajutorului provine de la UE și, în mod special, de la programele PHARE, ISPA sau SAPARD, în concordanță cu reglementările de mai sus.

4. Vizibilitatea asistenței UE în cercurile de afaceri și printre potențialii beneficiari și pentru publicul larg

4.1. Cercurile de afaceri

Cercurile de afaceri trebuie implicate cât mai mult posibil în asistența care le privește în modul cel mai direct.

Autoritățile responsabile cu implementarea asistenței vor asigura existența canalelor potrivite pentru diseminarea informațiilor către potențialii beneficiari, în special către întreprinderile mici și mijlocii. Acestea trebuie să cuprindă și o indicație privind procedurile administrative care trebuie urmate.

4.2. Alți beneficiari potențiali

Autoritățile responsabile cu implementarea asistenței vor asigura existența canalelor potrivite pentru diseminarea informațiilor către toate persoanele care beneficiază sau care ar putea beneficia de măsuri privind instruirea, ocuparea forței de muncă sau dezvoltarea resurselor umane. În acest sens, se va asigura cooperarea dintre organisme de învățământ profesional implicate în ocuparea forței de muncă, afaceri și grupurile de afaceri, centrele de instruire și organizațiile neguvernamentale.

Formulare

Formularele emise de autoritățile naționale, regionale sau locale privind anunțarea, solicitarea și acordarea de fonduri nerambursabile de asistență destinate beneficiarilor finali sau oricărei alte entități eligibile pentru asemenea asistență vor trebui să indice faptul că UE și, în mod special, programele PHARE, ISPA sau SAPARD furnizează sprijinul financiar. Notificarea de asistență transmisă beneficiarilor va menționa volumul sau procentul de asistență finanțat de programul în cauză. Dacă asemenea documente poartă stema națională sau regională, ele vor purta, de asemenea, și însemnul UE de aceeași mărime.

4.3. Publicul general

Media

Autoritățile competente vor informa mass-media, în maniera cea mai potrivită, despre acțiunile cofinanțate de UE și, în special, de PHARE, ISPA sau SAPARD. asemenea participare va fi reflectată în mod corect în această informare.

În acest scop, lansarea operațiunilor (după ce au fost adoptate de Comisie) și fazele importante ale implementării lor vor face subiectul unor măsuri de informare, cu precădere în mass-media regională (presă, radio și televiziune). Trebuie asigurată o colaborare corespunzătoare cu delegația Comisiei Europene din țara beneficiară.

Principiile menționate în cele două paragrafe precedente se vor aplica anunțurilor, cum ar fi comunicate de presă sau comunicate de publicitate.

Acțiuni informative

Organizarea de acțiuni informative, cum ar fi conferințe, seminarii, târguri și expoziții în legătură cu implementarea operațiunilor parțial finanțate de programele PHARE, ISPA sau SAPARD va urmări să facă explicită participarea UE. Poate fi folosită ocazia pentru a se expune steagurile europene în camerele unde au loc întâlniri și a se pune emblema UE pe documente, în funcție de situație. Delegația Comisiei Europene din țara beneficiară va ajuta, după necesități, la pregătirea și realizarea acestor evenimente.

Materiale informative

Publicațiile (cum ar fi broșuri și pliante) despre programe și măsuri similare, finanțate sau cofinanțate de PHARE, ISPA sau SAPARD, trebuie să conțină pe pagina de titlu o indicație clară a participării UE, precum și simbolul UE, în cazul în care stema națională sau regională este folosită.

În cazul în care asemenea publicații includ o prefață, aceasta trebuie semnată atât de persoana responsabilă în țara beneficiară, cât și de delegatul Comisiei, în numele acesteia, pentru a asigura că participarea UE este clară.

Aceste publicații se vor referi la organismele naționale și regionale responsabile cu informarea părților interesate.

Principiile menționate mai sus se vor aplica, de asemenea, și materialelor audiovizuale.

5. Aranjamente speciale privind panouri, plăcuțe permanente și postere

Pentru a asigura vizibilitatea măsurilor finanțate parțial de programele PHARE, ISPA sau SAPARD, țările beneficiare vor asigura faptul că următoarele măsuri de informare și publicitate se supun cerințelor de mai jos:

Panouri

Panourile care furnizează informații privind participarea UE la finanțarea investiției trebuie plasate în același loc cu cel al proiectelor în care participarea UE ajunge până la un milion euro sau mai mult. Chiar în cazul în care autoritățile naționale sau regionale competente nu ridică un panou care să anunțe propria lor implicare în finanțare, asistența UE trebuie menționată oricum pe un panou special. Panourile trebuie să fie de o mărime corespunzătoare anvergurii operațiunii (ținând seama de mărimea cofinanțării din partea UE) și trebuie să fie pregătite conform instrucțiunilor prevăzute în manualul tehnic ce se poate

obține de la delegațiile Comisiei Europene, la care se face referire mai sus.

Panourile vor fi mutate din loc nu mai devreme de 6 luni după terminarea lucrărilor și înlocuite, în cazurile în care este posibil, cu o plăcuță permanentă, în conformitate cu specificațiile descrise în manualul tehnic la care se face referire mai sus.

Plăcuțe permanente

Plăcuțe permanente ar trebui amplasate în zonele accesibile publicului larg (centre de congrese, aeroporturi, stații etc.). În plus față de însemnul UE, asemenea plăcuțe trebuie să specifice partea finanțată de UE, alături de o mențiune a programului în cauză (PHARE, ISPA sau SAPARD).

În cazul în care o autoritate națională, regională sau locală ori un alt beneficiar decide să ridice un panou, să plaseze o plăcuță permanentă, să afișeze un poster sau să ia orice altă măsură pentru a da informații despre proiecte cu un cost mai mic de un milion euro, participarea UE trebuie, de asemenea, să fie indicată.

6. Prevederi finale

Autoritățile naționale, regionale sau locale implicate pot lua în orice situație măsuri suplimentare, dacă le consideră necesare. Ele vor consulta delegația Comisiei Europene și o vor informa despre inițiativele pe care le au în vedere, astfel încât delegația să poată participa în mod corespunzător în realizarea lor.

Pentru a înlesni implementarea acestor prevederi, Comisia, prin intermediul delegațiilor sale la fața locului, va asigura asistență tehnică sub forma îndrumării asupra cerințelor de design, în cazul în care este necesar. Se va realiza un manual, scris în limba țării respective, care va conține indicații detaliate în formă electronică și care va fi disponibil la cerere.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 318.51.29/150, fax 318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul de vânzări și informare, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 410.47.30, fax 410.77.36 și 410.47.23

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948368 282261